	ใบงานการทดลองหน่วยที่ 8	วิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	
	ชื่อหน่วย วงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้า	รหัสวิชา 2105-2002	
	ชื่อการทดลอง วงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้า	จำนวน 4 คาบ	แผ่นที่ 1/9

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. ต่ วงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้าได้
2. วัดหาค่าแรงดันไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้าในวงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้าได้
3. คำนวณหาค่าแรงดันไฟฟ้า และกระแสไฟฟ้าในวงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้าได้

เครื่องมือและอุปกรณ์

1. แผงทดลอง	1	อัน
2. ตัวต้านทาน 100 Ω, 200 Ω, 330 Ω, 500 Ω, 680 Ω อย่างละ	1	ตัว
3. แหล่งจ่ายไฟ 0-30 VDC	1	เครื่อง
4. มัลติมิเตอร์	1	เครื่อง
5. สายต่อวงจรและสายปากคีบ อย่างละ	4	เส้น

ข้อควรระวัง

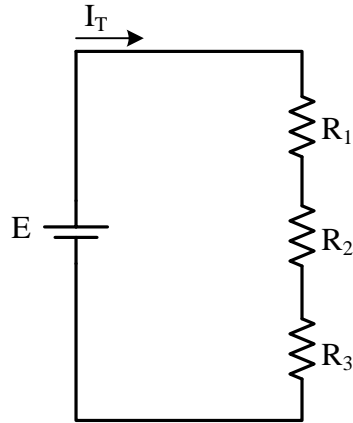
1. การใช้มัลติมิเตอร์วัดกระแสไฟฟ้าและแรงดันไฟฟ้า ต้องใช้ย่านวัดให้ถูกต้องและเหมาะสมกับค่าที่ต้องการวัด
2. การใช้มัลติมิเตอร์วัดแรงดันไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้า ต้องต่อสายให้ถูกขั้ว มิฉะนั้น มัลติมิเตอร์อาจเสียหายได้

เนื้อหาสาระ

วงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้า หมายถึง วงจรที่มีการแบ่งแรงดันไฟฟ้า ใช้หลักการของวงจรไฟฟ้าแบบอนุกรม หากวงจรไฟฟ้าอื่นต้องการใช้แรงดัน สามารถนำมาต่อขนานกับตัวต้านทานที่มีแรงดันตามที่ต้องการ วงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้าแบ่งได้ 2 แบบ คือ วงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้าแบบไม่มีโหลด และวงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้าแบบมีโหลด

1. วงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้าแบบไม่มีโหลด คือ วงจรไฟฟ้าแบบอนุกรม โดยแรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อมตัวต้านทานแต่ละตัวรวมกันจะเท่ากับแรงดันไฟฟ้าที่แหล่งจ่าย และตัวต้านทานที่มีค่ามากที่สุดจะมีแรงดันไฟฟ้าตกคร่อมมากที่สุดด้วย

	ใบงานการทดลองหน่วยที่ 8	วิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง
	ชื่อหน่วย วงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้า	รหัสวิชา 2105-2002
	ชื่อการทดลอง วงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้า	จำนวน 4 คาบ

รูปที่ 8.1 วงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้าแบบไม่มีโหลด

จากวงจรในรูปที่ 8.1 หาแรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อมตัวต้านทานได้ดังนี้
หาแรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อมตัวต้านทาน R_1 จะได้

$$V_{R_1} = I_T R_1$$

แต่
$$I_T = \frac{E}{R_T}$$

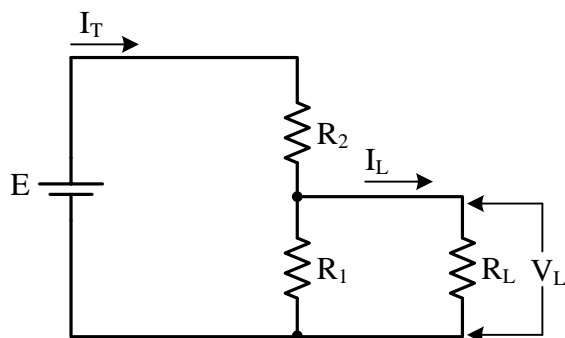
ดังนั้น
$$V_{R_1} = E \frac{R_1}{R_T}$$

$$V_{R_2} = E \frac{R_2}{R_T}$$

$$V_{R_3} = E \frac{R_3}{R_T}$$

2. วงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้าแบบมีโหลด คือ วงจรไฟฟ้าแบบอนุกรมที่มีการนำโหลดมาต่อขนานกับตัวต้านทานในวงจร โดยแรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อมโหลดจะเท่ากับแรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อมตัวต้านทานที่ได้ต่อโหลดขนานเข้าไป

	ใบงานการทดลองหน่วยที่ 8	วิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	
	ชื่อหน่วย วงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้า	รหัสวิชา 2105-2002	
	ชื่อการทดลอง วงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้า	จำนวน 4 คาบ	แผ่นที่ 3/9

รูปที่ 8.2 วงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้าแบบมีโหลด

การหาแรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อมตัวต้านทานทำได้ดังนี้

จากวงจรในรูปที่ 8.2 จะเห็นว่า R_1 ต่อขนานกับ R_L แรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อมตัวต้านทานทั้งสองจะมีค่าเท่ากัน ในการคำนวณจึงต้องรวมความต้านทานเข้าด้วยกัน จากนั้นจึงใช้หลักการคำนวณเช่นเดียวกับวงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้าแบบไม่มีโหลด

$$R_{T_1} = \frac{R_1 R_L}{R_1 + R_L}$$

$$R_T = R_2 + R_{T_1}$$

$$V_{R_1} = V_L = E \frac{R_{T_1}}{R_T}$$

$$V_{R_2} = E \frac{R_2}{R_T}$$

หรือ

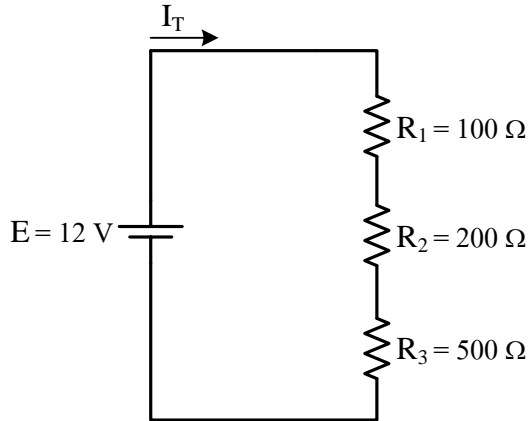
$$V_{R_2} = E - V_{R_1}$$

การทดลองที่ 1 วงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้าแบบไม่มีโหลด

ลำดับการทดลอง

1.1 ต่อวงจรตามรูปที่ 8.3

	ใบงานการทดลองหน่วยที่ 8	วิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	
	ชื่อหน่วย วงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้า	รหัสวิชา 2105-2002	
	ชื่อการทดลอง วงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้า	จำนวน 4 คาบ	แผ่นที่ 4/9

รูปที่ 8.3 วงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้าแบบไม่มีโหลดสำหรับการทดลองที่ 1

1.2 ใช้มัลติมิเตอร์ย่านวัดแรงดันไฟฟ้า (DC.V) วัดหาค่าแรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อมตัวต้านทานแต่ละตัว บันทึกลงในตารางที่ 8.1

ตารางที่ 8.1 ผลการวัดและการคำนวณหาค่าแรงดันไฟฟ้า

	E	V_{R_1}	V_{R_2}	V_{R_3}	หน่วย
ค่าที่วัดได้	12				V
ค่าที่คำนวณ	12				V
เปอร์เซ็นต์ความแตกต่าง					%

1.3 คำนวณหาค่าแรงดันไฟฟ้าโดยใช้สูตรการแบ่งแรงดันไฟฟ้า บันทึกในตารางที่ 8.1 พร้อมแสดงวิธีคำนวณ

.....

.....

.....

.....

.....

	ใบงานการทดลองหน่วยที่ 8	วิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	
	ชื่อหน่วย วงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้า	รหัสวิชา 2105-2002	
	ชื่อการทดลอง วงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้า	จำนวน 4 คาบ	แผ่นที่ 5/9

1.4 หากเปลี่ยนค่า R_3 ให้เพิ่มขึ้นเป็น $1 \text{ k}\Omega$ แรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อม R_3 จะเปลี่ยนแปลงอย่างไร และมีค่าเท่าใด พร้อมแสดงวิธีคำนวณ

.....

.....

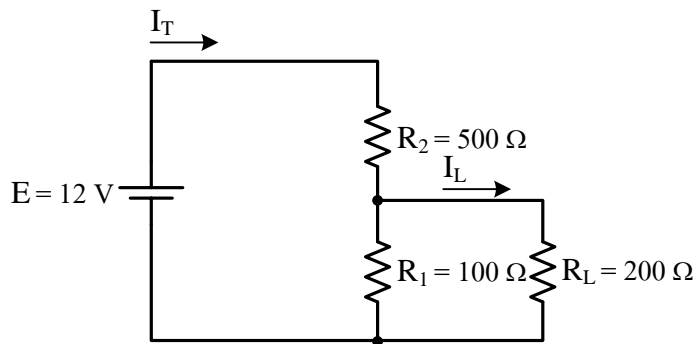
.....

1.5 คำนวณหาเปอร์เซ็นต์ความแตกต่างระหว่างค่าที่วัดได้กับค่าที่คำนวณ บันทึกผลตารางที่ 8.1

การทดลองที่ 2 วงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้าแบบมีโหลด

ลำดับการทดลอง

2.1 ต่อวงจรตามรูปที่ 8.4

รูปที่ 8.4 วงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้าแบบมีโหลดสำหรับการทดลองที่ 2

2.2 ใช้มัลติมิเตอร์ย่าน วัดแรงดันไฟฟ้า (DC.V) วัดหาค่าแรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อมตัวต้านทานแต่ละตัว บันทึกผลในตารางที่ 8.2

	ใบงานการทดลองหน่วยที่ 7	วิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	
	ชื่อหน่วย วงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้า	รหัสวิชา 2104-2202	
	ชื่อการทดลอง วงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้า	จำนวน 4 คาบ	แผ่นที่ 6/9

ตารางที่ 8.2 ผลการวัดและการคำนวณหาค่าแรงดันไฟฟ้า

		E	V_{R_1}	V_{R_2}	V_{R_L}	หน่วย
$R_L = 200 \Omega$	ค่าที่วัดได้	12				V
	ค่าที่คำนวณ	12				V
	เปอร์เซ็นต์ความแตกต่าง					%
$R_L = 680 \Omega$	ค่าที่วัดได้	12				V
	ค่าที่คำนวณ	12				V
	เปอร์เซ็นต์ความแตกต่าง					%

2.3 เปลี่ยนตัวต้านทาน R_L เป็น 680Ω ทำซ้ำข้อ 2.2

2.4 คำนวณหาค่าแรงดันไฟฟ้าโดยใช้สูตรการแบ่งแรงดันไฟฟ้า บันทึกผลตารางที่ 8.2 พร้อมแสดงวิธีคำนวณ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.5 จากวงจรในรูปที่ 8.4 หากเปลี่ยนค่า R_L ให้มีค่า 500Ω แรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อม R_L จะเปลี่ยนแปลงอย่างไร และมีค่าเท่าใด พร้อมแสดงวิธีคำนวณ

.....

.....

.....

.....

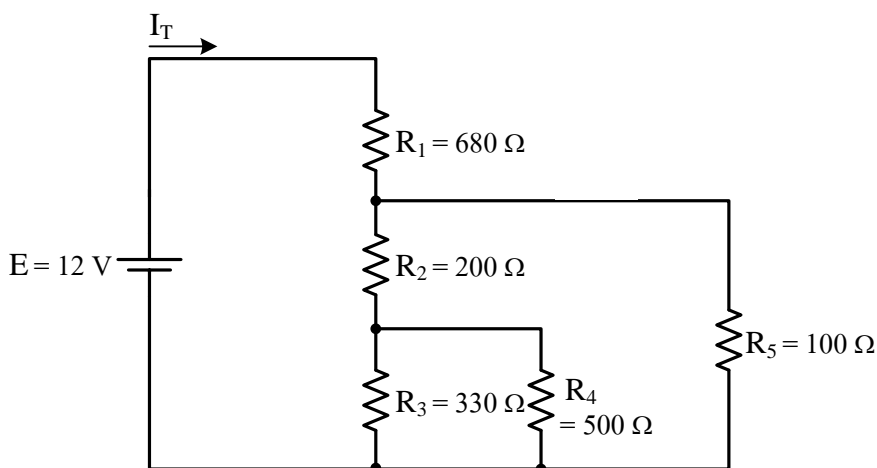
	ใบงานการทดลองหน่วยที่ 8	วิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	
	ชื่อหน่วย วงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้า	รหัสวิชา 2105-2002	
	ชื่อการทดลอง วงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้า	จำนวน 4 คาบ	แผ่นที่ 7/9

2.6 คำนวณหาเปอร์เซ็นต์ความแตกต่างระหว่างค่าที่วัดได้กับค่าที่คำนวณ บันทึกผลในตารางที่ 8.2

การทดลองที่ 3 วงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้าแบบมีโหลด

ลำดับการทดลอง

3.1 ต่อวงจรตามรูปที่ 8.5

รูปที่ 8.5 วงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้าแบบมีโหลดสำหรับการทดลองที่ 3

3.2 ใช้มัลติมิเตอร์ย่านวัดแรงดันไฟฟ้า (DC.V) วัดหาค่าแรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อมตัวต้านทานแต่ละตัว บันทึกผลในตารางที่ 8.3

ตารางที่ 8.3 ผลการวัดและการคำนวณหาค่าแรงดันไฟฟ้า

	E	V_{R_1}	V_{R_2}	V_{R_3}	V_{R_4}	V_{R_5}	หน่วย
ค่าที่วัดได้	12						V
ค่าที่คำนวณ	12						V
เปอร์เซ็นต์ความแตกต่าง							%

	แบบประเมินผลปฏิบัติงานการทดลองหน่วยที่ 8	วิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง
	ชื่อหน่วย วงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้า	รหัสวิชา 2105-2002
	ชื่อการทดลอง วงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้า	แผ่นที่ 1/1

ชื่อ-สกุล.....ระดับชั้น.....เลขที่.....

จุดประเมิน	ตัว คูณ	ผลคะแนน					ผล คูณ	คะแนน เต็ม	หมาย เหตุ
		5	4	3	2	1			
1. จัดเตรียมเครื่องมือ/อุปกรณ์	1							5	
2. ต่อวงจรทดลอง	3							15	
3. วัดหาค่าต่าง ๆ	3							15	
4. บันทึกผลการทดลอง	3							15	
5. ตอบคำถามในใบงาน	4							20	
6. สรุปผลการทดลอง	3							15	
7. ความปลอดภัยในการปฏิบัติการทดลอง	1							5	
8. จัดเก็บเครื่องมือ/อุปกรณ์	1							5	
9. ทำความสะอาดพื้นที่ปฏิบัติการทดลอง	1							5	
รวม								100	
คิดเป็นร้อยละ = $\frac{\quad}{100} \times 100 =$									

สรุปผลการประเมิน.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

การให้คะแนน	ผลการประเมิน
5 หมายถึง ดีมาก	90 % ขึ้นไป หมายถึง ดีมาก
4 หมายถึง ดี	75 % - 89 % หมายถึง ดี
3 หมายถึง ปานกลาง	60 % - 74 % หมายถึง ปานกลาง
2 หมายถึง พอใช้	50 % - 59 % หมายถึง พอใช้
1 หมายถึง ปรับปรุง	ต่ำกว่า 50 % หมายถึง ปรับปรุง

